

בש"פ 2269/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2269/15

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב יפו (כב'
השופטת דניאלה שריזלי) מיום 29.3.2015 במ"ת

13503-02-15

תאריך הישיבה: י"ג בניסן התשע"ה (02.04.15)

בשם העורר: עו"ד אלי כהן, עו"ד חיה ציון-זכאי

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 29.3.2015 בתיק מ"ת 13503-02-15 (כב' השופטת ד' שריזלי).

2. בבית המשפט המחוזי בתל אביב הוגש כתב אישום נגד 7 נאשמים, ובהם העורר (נאשם 5), כאשר האישום הראשון הנוגע לענייננו מייחס לנאשמים כולם עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע והחזקת נשק, ולנאשמים 1-4 גם

עמוד 1

עבירה של נשיאת נשק. על-פי המפורט באישום הראשון, קשרו הנאשמים קשר לפגוע בתומר ברכה ומור אדר על רקע סכסוך בין הנאשם 1 לבין חבורה יריבה. לקידום התכנית, נסע העורר ביום 29.12.2014 ברכבו ועמו אחדים מן הנאשמים האחרים, אל סביבת ביתו של תומר ברכה בבת ים. העורר עדכן את הנאשם 1 טלפונית כי ברכה ומור נמצאים במקום, ובעקבות העדכון חבר אליהם הנאשם 1 והחבורה ערכה סיורים ותצפיות סביב ביתו של ברכה עד אשר עוכבו על-ידי שוטרים מחשש שיבצעו את זממם. לפי המפורט בכתב האישום הגיעו אחדים מהנאשמים, בלא העורר, לסביבת ביתו של ברכה במועדים נוספים וערכו תצפיות על ביתו. כן מתואר בכתב האישום כי נאשם 1 השיג רובה לקידום התכנית, ואחר שנעלם הרובה ממקום המסתור רכש אקדח במקומו. האקדח הוטמן בחורשה עד אשר נתפס על-ידי המשטרה והתכנית סוכלה.

על רקע האמור יוחסו לעורר עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע והחזקת נשק, עבירות לפי סעיפים 499(א)(1) ו-144(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם. כמה מהנאשמים לא חלקו על קיומן של ראיות לכאורה אך העורר ואחרים מקרב הנאשמים חלקו על קיומן של ראיות כאלה. בדיון לפני בית המשפט פרש ב"כ המדינה את התשתית הראייתית הקושרת את העורר ויתר הנאשמים לעבירות הקשר והחזקת הנשק, ובכלל זה סדרת שיחות הטלפון בין המעורבים, אשר נקלטו בהאזנת הסתר, ופרשנות תוכן, דיווחי המעקב של בלשי המשטרה, ראיות לענין השגת הרובה, והתוודות אחד, אייל מעוז, בפני מדובב בתא המעצר (נגד מעוז הוגש כתב אישום נפרד מטעמים ראייתיים). מנגד טען העורר, כי מעורבותו מינורית, כי השיחות שניהל היו תמימות לחלוטין, וכי הראיות נגדו נסיבתיות ולא ניתן לייחס לו ידיעה על רכישת הנשק. לאור האמור, טען כי לא מתקיימת לגביו עילת מעצר וביקש לשחררו בערבויות כספיות, ללא תנאים מגבילים.

4. בהחלטתו מיום 29.3.2015 ניתח בית המשפט בהרחבה את הראיות שהוצגו לפניו. ביחס לעורר נקבע, כי מכלול הראיות מצביע לכאורה על מעורבותו בתכנית הקשר "מעורבות צמודה ועמוקה", וכי ישנן גם ראיות לכאורה ביחס לעבירת אחזקת הנשק אם כי עוצמתן אינה במדרג גבוה. בית המשפט קבע, כי משמדובר בעבירות של קשר לפגוע באדם הקשורות בנשק, קמה עילת מעצר שעניינה מסוכנות לשלום הציבור וביטחון, המצדיקה מעצרו עד תום ההליכים.

בהמשך לכך החליט בית המשפט להפנות חלק מהנאשמים, ובהם העורר, לפי בקשתם, לשירות המבחן לקבלת תסקיר מעצר, קבע דיון המשך ביום 19.4.2015, והורה כי יישארו במעצר עד למתן החלטה אחרת.

5. נגד החלטה זו הוגש ערר על ידי העורר, המכוון כל כולו נגד קביעת בית המשפט בדבר קיומן של ראיות לכאורה נגד העורר. גם בדיון בפני מיקדה באת כוח העורר את טיעוניה בענין התשתית הראייתית.

6. כידוע, בהתאם לסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: החוק), החלטה על מעצר נאשם עד לתום ההליכים מותנית בקיומם של שלושה תנאים מצטברים, שניים חיוביים ואחד שלילי: קיום עילת מעצר סטטוטורית לפי אחת החלופות שבסעיף 21(א)(1) לחוק; קיום ראיות לכאורה להוכחת האשמה; ושלא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה.

7. החלטת בית המשפט בענין מעצר נאשם עד לתום ההליכים היא אפוא החלטה אחת, המתייחסת לשלושת הרכיבים המצטברים האמורים. על כן אין מקום, ככלל, לאפשר "ערר ביניים" על החלטה חלקית של בית המשפט, המתייחסת רק לרכיב אחד או שני רכיבים של ההחלטה בענין מעצר עד לתום ההליכים, אלא יש להמתין עד שבית המשפט ישלים את מלאכתו.

8. אכן, בפועל יש שהחלטת בית המשפט ניתנת בשלבים, ויש שהוא מחליט על הזמנת תסקיר מעצר לבחינת חלופות מעצר רק לאחר שנקבע, או הוסכם, דבר קיומן של עילת מעצר וראיות לכאורה. אולם בכך אין כדי לשנות מהאמור לעיל, היינו - כי בית המשפט משלים את מלאכתו בענין בקשת התביעה למעצר נאשם עד לתום ההליכים, רק עם מתן החלטה בכל שלושת המרכיבים, לרבות בשאלת קיומה או העדר קיומה של חלופת מעצר ראויה בנסיבות הענין. ולפיכך, אין לאפשר "ערר ביניים" על החלטה חלקית כאמור, בטרם השלים בית המשפט את מלאכתו, אלא אם כן יש נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.

9. אמנם הובעה בבית משפט זה גם הדעה, כי "נאשם זכות לערור על החלטה בדבר קיומן של ראיות לכאורה או עילת מעצר בעניינו בכל שלב" (השופט י' דנציגר בבש"פ 3601/11 שוויקי נ' מדינת ישראל (23.5.2011) ובבש"פ 5724/13 סלאמה חליל נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (21.8.2013)). אולם נראה כי הדעה הרווחת היא כי -

"ככלל, אין מקום לפנות לערכאת הערעור כל עוד לא סיימה הערכאה המבררת את בחינת נושא המעצר או חלופת המעצר וניתנו על-ידה רק החלטות שהן בגדר 'החלטות ביניים', אלא במקרים חריגים ומיוחדים."

(דברי השופט צ' זילברטל ב[פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (11.11.2014)], עליהם חזר גם בבש"פ 371/15 סאמי בלעום נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.1.2015)), וכן ראו באותה רוח החלטות השופט י' עמית ב[אל עאסם נ' מדינת ישראל (23.12.2012) ובבש"פ 4766/14 פלוני נ' מדינת ישראל (10.7.14)].

10. נוכח האמור הבהרתי עוד בהחלטתי מיום 31.3.2015, עם קבלת הערר, כי הדיון בערר יתמקד בטענות באשר למעצר הביניים עד להחלטה הסופית בבקשה למעצר עד לתום ההליכים, ולא בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. אלא שבדיון מיקדה באת כוח העורר את כל טענותיה באשר להחלטת בית משפט קמא בדבר קיום ראיות לכאורה. במסגרת זאת גם נטען, בין היתר, כי נוכח החלטת המדינה, לאחר החלטת בית משפט קמא, לתקן את כתב האישום בעניינו של העורר ולהשמיט את העבירה של החזקת נשק, נחלשת עילת המעצר וכך גם התשתית הראייתית. המדינה מצידה השיבה, שאין בתיקון זה כדי לשנות, שכן החלטת בית המשפט בדבר קיום עילת מעצר וראיות לכאורה מבוססת בעיקרה על עבירת הקשר.

11. בין כך ובין כך, המקום לבירור טענות אלה הוא בית המשפט קמא, אשר כאמור טרם סיים את מלאכתו, וטרם החליט אם לעצור את העורר עד לתום ההליכים או לשחררו לחלופת מעצר. אציין, כי הפניית העורר לשירות המבחן להכנת תסקיר מעצר הייתה לפי בקשת העורר.

מכל מקום, המועד להשלמת הדיון נקבע בסמוך לאחר החג, ליום 19.4.2015. בדיון זה יוכל העורר להעלות גם את טענותיו באשר להשלכות של השמטת סעיף האישום על החזקת נשק, ועם מתן החלטה סופית על ידי בית

המשפט קמא תעמוד כמובן לעורר זכותו לערור עליה, ככל שיהיה בכך צורך מבחינתו. אין כל הצדקה בנסיבות כאלה לפיצול הדין.

12. אשר על כן אין מקום בשלב זה להיזקק לטענות העורר לענין התשתית הראייתית, ודין הערר להידחות.

ניתנה היום, ט"ז בניסן התשע"ה (5.4.2015).

שׁוֹפֵט
